

7. évfolyam

	A tantárgy heti óraszám	A tantárgy éves óraszám
7. évfolyam	1	36

Tematikai egység címe	Órakeret
Zenei reprodukció – Éneklés	14 óra
Ritmikai fejlesztés - Zenei reprodukció	3 óra
Zenei írás, olvasás - Zenei reprodukció	3 óra
Zenei befogadás – hallásfejlesztés	4 óra
Zenei befogadás – Zenehallgatás	12 óra
Össz. óraszám:	36 óra

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Zenei reprodukció – Éneklés	Órakeret 14 óra
Előzetes tudás	A tanórákon továbbra is alapvető jelentőségű a zenei aktivitás, a kifejező éneklés.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A dalkincs ismétlése és folyamatos bővítése: többféle zenetörténeti stílusból válogatott műzenei szemelvények, magyar népdalok, jeles napok dalai, keresztény ünnepek dalai. Az énekhang további képzése, figyelve a tanulók egyéni vokális fejlődésére (mutálás).	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> - Népdalok és műdalok. Előadói készség: az adott dal karakterének árnyalt megszólaltatása (dinamika, tempó, zenei tagolás, frazeálás, stílus). - Az újonnan, hallás után tanult népdalok, műdalok éneklése kottaképről és emlékezetből. - Minta adása a dalok hiteles megszólaltatásához, a tanári, adatközlő és művészi előadásokból. - A parlando, rubato, giusto természetes módú használata - A magyar népzene régi és új rétegeinek jellemzői. 	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> a középkor világi költészete – trubadúrok, zenei és irodalmi műfajok</p> <p><i>Történelem</i> zenetörténeti korszakok történelmi háttere</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Homofon és polifon (kánon) szerkesztés - A dúr és moll szerepe a zenei kifejezésben - A helyes éneklési szokások és a tiszta intonáció fejlődése 	<i>Vizuális kultúra:</i> korstílusok, művészeti korszakok általános jellemzői
--	--

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Nemzeti opera, romantikus műdal, népies műdal.
--------------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Ritmikai fejlesztés - Zenei reprodukció	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	Ritmus variálási készség, fejlődő formaérzék.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A kialakított készségek továbbfejlesztése. Generatív képességfejlesztés komponálással, rögtönzött folytatással.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Ritmus, metrum: 3/8 és 6/8, felütés- súlytalan indítás <ul style="list-style-type: none"> - Ritmusgyakorlatok hangoztatása nyolcad-ütemmutatóval - Minden, korábban tanult ritmikai ismeret gyakorlása, alkalmazása változatos formákban - Alkotó készség: 3/8 és 6/8, valamint a felütés alkalmazása improvizáció során - Részvétel közös kreatív zenélési formákban, a zeneművek befogadásának előkészítéséhez Felhasználja énekhangját, az akusztikus környezet hangjait, ütőhangszereket, egyszerűbb dallamhangszereket. 	<i>Matematika:</i> törtek, elvont gondolkodás <i>Informatika:</i> kottaíráshoz használt szoftverek alkalmazása <i>Magyar nyelv:</i> verbális kommunikáció

Kulcsfogalmak/ fogalmak	3/8-os ütemmutató, 6/8-os ütemmutató, felütés/súlytalan kezdés
--------------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Zenei reprodukció – zenei írás, olvasás	Órakeret 3 óra
--	--	---------------------------

Előzetes tudás	Módosító jelek és a jelentésük. A korábbi ismeretek mobilizálása
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Módosított és módosítójel nélküli szolmizációs hangok és törzshangok ismerete A szolmizációs hangok és a zenei törzshangok közötti alapvető különbség értelmezése a tanult énekelt anyagokon Tiszta, kis- és nagy hangközök (T1-T8) megfigyelése és megnevezése az énekelt zenehallgatási anyaghoz kapcsolódóan Kis és nagy terc szerepének fogalmi ismerete a dúr és moll jelleg hangzásában
Ismeretek/fejlesztési követelmények	
1# 1 bé előjegyzés Rövid dallamok átírása betűkottáról hangjegyekre Gyakorlat szerzése a felismerő kottaolvasásban A kottakép újonnan tanult elemeinek felismerése kottából a tanult énekelt és zenehallgatási anyaghoz kapcsolódóan - A tanult zenei elemek vizuális megjelenítése - Zenei írás - olvasás a tanult ritmusokkal, dallamhangokkal - Az improvizáció és a kreativitás támogatása a tanult ritmikai és dallami elemek felhasználásával	Kapcsolódási pontok <i>Matematika:</i> törtek, elvont gondolkodás <i>Informatika:</i> kottairáshoz zenei szoftver alkalmazása

Kulcsfogalmak/ fogalmak	G-dúr, é-moll, F-dúr, d-moll Minden korábban szereplő fogalom
--------------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Zenei befogadás – Hallásfejlesztés	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	A megszerzett éneklési és generatív készségek szintjével, valamint az átélt zenei élmények mennyiségével arányos befogadói kompetencia.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Összetettebb, hosszabb, fokozott koncentrációt igénylő zenei anyag befogadásához szükséges kompetenciák fejlesztése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A korábban tanultak elmélyítése, értelmezése Kis és nagy szext, szeptim A tanult hangközök éneklése, hangoztatása változatos formákban Az énekelt és zenehallgatási anyaghoz kapcsolódó dallami elemek megfigyelése, megnevezése és éneklése A tanult dalok, egyszólamú zenei részletek követése kottából A dúr és moll jellegű hangzás további megfigyelése a zenehallgatási és énekelt anyaghoz kapcsolódóan többszólamú éneklés fokozatos bevezetésével a többirányú figyelem, a	<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> verbális kommunikáció	

<p>hallás, az intonációs készség fejlődése</p> <p>Bevezetés a többszólamúságba: egy hallott szólamhoz saját szólam megalkotása tiszta intonációval</p> <p>A zenei elemek vizuális megjelenítése kézjelekkel</p> <p>Zenei kérdés, válasz rögtönzése</p> <p>Az improvizáció és a kreativitás támogatása a tanult dallami elemek felhasználásával</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Kis és nagy szext, szeptim

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Zenei befogadás – Zenehallgatás	Órakeret 12 óra
Előzetes tudás	<p>A zenemű gondolati tartalmát közvetítő kifejezőeszközök átélésének és értelmezésének képessége.</p> <p>A korábban tanult jellegzetes zeneművek részleteinek felismerése.</p>	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A befogadói kompetencia erősítése az ismeretek kronológiai rendszerezésével. Zenehallgatóvá nevelés.	
	Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
	<p>A középkor és a reneszánsz zenéje: gregorián és trubadúr ének, madrigál, mise</p> <p>Barokk zene: kantáta és oratórium szvit, concerto, concerto grosso</p> <p>Bécsi klasszicizmus: vonósnégyes, versenymű, szimfónia,</p> <p>A romantika zenéje: romantikus dal, operarészlet, ária, zongoradarabok, programzene, szimfonikus költemény.</p> <p>Ismeri a zenetörténeti korszakok legfontosabb ismertetőjegyeit, történelmi és kulturális hátterüket</p> <p>Azonosítani tudja az egyes korszakokhoz tartozó zenei műfajokat, jellemzőiket, hangszerelési sajátosságait</p>	<p><i>Informatika:</i> adatgyűjtés az Internet segítségével, ppt készítés, koncertfilm megtekintése, zenei írás applikáció segítségével</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> trubadúr költészet, romantikus költészet</p> <p><i>Történelem:</i> zeneirodalmi alkotások történelmi kapcsolata.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> művészettörténeti stíluskorszakok és stílusirányzatok ismerete.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	<p>korstílusok, zenei műfajok: trubadúr ének, madrigál, oratórium, kantáta, concerto grosso, vonósnégyes, versenymű, szimfonikus költemény; műdal, opera, ária</p> <p>zeneelméleti fogalmak: homofon, polifon szerkesztés</p>	

<p>A fejlesztés várt eredményei a 7. évfolyam végén</p>	<p>Az énekes anyagból 10 dalt és zenei szemelvényt emlékezetből énekelnek kifejezően csoportban.</p> <p>A generatív készségfejlesztés eredményeként továbbfejlődött a ritmusérzékük, dallami készségeik, többszólamú és harmonikus hallásuk, formaérzékük.</p> <p>Az új zenei elemeket felismerik kottaképről. Előkészítést követően a megismert zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvassák.</p> <p>Képesek egy-egy zenemű adekvát befogadására annak adott funkciójához, stílusához, műfajához mérten.</p> <p>A zenehallgatásra ajánlott, stílusból, zenei korszakból kiválasztott zeneműveket (min. 10 alkotás) megismerték, a hallott műveket jellemző részleteik alapján felismerik.</p>
--	---

Ajánlott zenehallgatási anyag

Magyar Gregoriánium (Schola Hungarica) - részletek
Orlando di Lasso: Visszhang
Bakfark Bálint: Fantázia lantra - részlet
J. S. Bach: h-moll szvit – Badinerie; d-moll toccata és fúga;
Parasztkantáta Nr.16 basszus ária;
János Passió – Már nyugosznak a völgyek 15.sz.
G. F. Handel: Messiás – Halleluja; F- dúr orgonaverseny I. tétel
H. Purcell: Artúr király – Pásztor, pásztor
Joseph Haydn: Óra – szimfónia II. tétel, fisz-moll (Búcsú) szimfónia IV. tétel
W. A. Mozart: Falusi muzsikások; Figaro házassága – nyitány részlet
L. van Beethoven: G-dúr zongoraverseny 2. tétel; IX. szimfónia –Örömóda
Franz Schubert: A pisztráng;
A-dúr zongoraötös IV. tétel
Kodály Zoltán: Jelenti magát Jézus
Új Pátria sorozat – Utolsó Óra (válogatás)
A népzenei revival legjobb felvételei

8. évfolyam

	A tantárgy heti óraszám	A tantárgy éves óraszám
8. évfolyam	1	36

Tematikai egység címe	Órakeret
Zenei reprodukció – Éneklés	16 óra
Zenei reprodukció – ritmikai fejlesztés	3 óra
Zenei reprodukció – zenei írás, olvasás	2 óra
Zenei befogadás – hallásfejlesztés	3 óra
Zenei befogadás – Zenehallgatás	12 óra
Össz. óraszám:	37 óra

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Zenei reprodukció – Éneklés	Órakeret 16 óra
Előzetes tudás	Biztos éneklési készség, kifejező és stílusos előadás csoportosan.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A dalkincs ismétlése és folyamatos bővítése: többféle zenetörténeti stílusból válogatott szemelvény, magyar népdalok, más népek dalai, kiegészítve a populáris zene műfajaiból válogatott néhány példával. Az énekhang további képzése, figyelve a tanulók egyéni vokális fejlődésére (mutálás).	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Népdalok és műdalok A magyar népzene régi és új rétegeinek jellemzői Műzene és népzenei feldolgozások különbsége A zenetörténeti stílusok vokális jellemzői</p> <p>A parlandot, rubato, giusto természetes módú használata Minta adása a dalok hiteles megszólaltatásához, a tanári, adatközlő és mű előadásokból Megzenésített versek előadása tanár, hangszereken játszó osztálytárs megszólaltatott hangszerkísérettel Dalok előadása a hozzájuk kapcsolódó tánccal, dramatizált előadással hangszerkísérettel A helyes éneklési szokások és a tiszta intonáció fejlődése</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> versek megzenésítése.</p> <p><i>Idegen nyelvek:</i> más népek dalai eredeti nyelven.</p> <p><i>Történelem</i> a 20. századi irányzatok történelmi háttere</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> a 20. századi irányzatok általános jellemzői</p>

Kulcsfogalmak/ fogalmak	A korábban tanultak elmélyítése
------------------------------------	---------------------------------

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Ritmikai fejlesztés - Zenei reprodukció	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	Ritmuskészség, fejlődő formaérzék	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A kialakított készségek továbbfejlesztése. Generatív képességfejlesztés komponálással, rögtönzött folytatással.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Ritmusgyakorlatok hangoztatása nyolcad-ütemmutatóval</p> <p>Minden, korábban tanult ritmikai ismeret gyakorlása, alkalmazása változatos formákban</p> <p>Alkotó készség: 3/8 és 6/8, valamint a felütés alkalmazása improvizáció során</p> <p>Részvétel közös kreatív zenélési formákban, a zeneművek befogadásának előkészítéséhez Felhasználja énekhangját, az akusztikus környezet hangjait, ütőhangszereket, egyszerűbb dallamhangszereket</p> <ul style="list-style-type: none"> - A tanult új dalok ritmusának hangoztatása - Ritmuskánon az osztály csoportjai között - Improvizáció, kreativitás támogatása a tanult ritmikai elemek felhasználásával 	<p><i>Matematika:</i> törtek, absztrakt gondolkodás</p> <p><i>Informatika:</i> kottairáshoz használt szoftverek alkalmazása</p> <p><i>Magyar nyelv:</i> verbális kommunikáció</p>

Kulcsfogalmak/ fogalmak	A tanult ritmusok és ütemmutatók, felütés
------------------------------------	---

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Zenei befogadás - hallásfejlesztés	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	A megszerzett éneklési és generatív készségek szintjével, valamint az átélt zenei élmények mennyiségével arányos befogadói kompetencia.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Összetettebb, hosszabb, fokozott koncentrációt igénylő zenei anyag befogadásához szükséges kompetenciák fejlesztése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>A tanult hangközök éneklése, hangoztatása változatos formákban</p> <p>Az énekelt és zenehallgatási anyaghoz kapcsolódó dallami elemek megfigyelése, megnevezése és éneklése</p> <p>A tanult dalok, egyszólamú zenei részletek követése kottából</p> <p>A dúr és moll jellegű hangzás további megfigyelése a zenehallgatási és énekelt anyaghoz kapcsolódóan</p> <p>A többszólamú éneklés fokozatos bevezetésével a többirányú figyelem, a hallás, az intonációs készség fejlődése</p> <p>Bevezetés a többszólamúságba: egy hallott szólamhoz saját szólam megszólaltatása tiszta intonációval</p> <ul style="list-style-type: none"> - A zenei elemek vizuális megjelenítése kézjelekkel - Zenei kérdés, válasz rögtönzése - Az improvizáció és a kreativitás támogatása a tanult dallami elemek felhasználásával 	<p><i>Magyar nyelv:</i> verbális kommunikáció</p>

Kulcsfogalmak/ fogalmak	A korábban tanultak elmélyítése
--------------------------------	---------------------------------

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Zenei reprodukció – zenei írás, olvasás	Órakeret 2 óra
Előzetes tudás	Módosító jelek és a jelentésük. A korábbi ismeretek mobilizálása	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>1# 1 bé előjegyzés</p> <p>Módosított és módosítójel nélküli szolmizációs hangok és törzshangok ismerete</p> <p>A szolmizációs hangok és a zenei törzshangok közötti alapvető különbség értelmezése a tanult énekelt anyagokon</p> <p>Tiszta, kis- és nagy hangközök (T1-T8) megfigyelése és megnevezése az énekelt és zenehallgatási anyaghoz kapcsolódóan</p> <p>Fél és egész hangos építkezés fogalmi ismerete</p> <p>Kis és nagy terc szerepének fogalmi ismerete a dúr és moll jelleg hangzásában</p>	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Rövid dallamok átírása betűkottáról hangjegyekre</p> <p>Gyakorlat szerzése a felismerő kottaolvasásban</p> <p>A kottakép újonnan tanult elemeinek felismerése kottából a tanult énekelt és zenehallgatási anyaghoz kapcsolódóan</p> <ul style="list-style-type: none"> - A tanult zenei elemek vizuális megjelenítése - Zenei írás - olvasás a tanult ritmusokkal, dallamhangokkal 	<p><i>Matematika:</i> törtek, absztrakt gondolkodás</p> <p><i>Informatika:</i> kottairáshoz alkalmas szoftverek használatának megismerése</p>

- Az improvizáció és a kreativitás támogatása a tanult ritmikai és dallami elemek felhasználásával	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Minden korábban szereplő fogalom. G-dúr, é-moll, F-dúr, d-moll

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Zenei befogadás – Zenehallgatás	Órakeret 12 óra
Előzetes tudás	A zenemű gondolati tartalmát közvetítő kifejezőeszközök átélésének és értelmezésének képessége. A korábban tanult jellegzetes zeneművek részleteinek felismerése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az zenetörténeti ismeretek kronológiai rendszerezése. Ismeri a zenetörténeti korszakok legfontosabb ismertetőjegyeit, történelmi és kulturális hátterüket Azonosítani tudja az egyes korszakokhoz tartozó zenei műfajokat, jellemzőiket, hangszerelési sajátosságait	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>A meghallgatott szemelvények felismerése. Zenetörténeti korszakok, stílusjegyek, műfajok és formák rendszerezett ismerete. Adatgyűjtések a zenetörténet feldolgozásához Zeneművek zenetörténeti rendszerezése Koncertfilm megtekintése A lakóhely zenei emlékeinek összegyűjtése, megtekintése Kiselőadás készítése különböző hangszerekről, zenei műfajokról, zeneszerzőkről, zeneművészekről Kiselőadás készítése a népzenei gyűjtések történetéről Kiselőadás a hangszerekről (megszólaltatási módjuk, felépítésük, képek, videók, animációk, applikációk felhasználásával Az elektronikus média által nyújtott lehetőségek tanári irányítású használata</p>		<p><i>Informatika:</i> adatgyűjtés az Internet segítségével, ppt készítése, média használata <i>Magyar nyelv és irodalom:</i> romantikus és kortárs költészet <i>Történelem:</i> zeneirodalmi alkotások történelmi kapcsolata. <i>Vizuális kultúra:</i> művészettörténeti stíluskorszakok és stílusirányzatok általános jellemzői</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Zenei korstílusok: középkor, reneszánsz, barokk, klasszika, romantika, zenei impresszionizmus, kortárs zene szimfonikus költemény, műdal, rapszódia, opera, ária, kamarazene, jazz, spirituálé. Hangfűrt, homofónia, polifónia, hangszerelés	

<p>A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén</p>	<p>Az énekes anyagból 10 népdalt és műzenei szemelvényt emlékezetből énekelnek kifejezően csoportban. A generatív készségfejlesztés eredményeként továbbfejlődött a ritmusérzékük, dallami készségeik, többszólamú és harmonikus hallásuk, formaérzékük. Az új zenei elemeket felismerik kottaképről. Előkészítést követően a megismert zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvassák. Képesek egy-egy zenemű adekvát befogadására A zenehallgatásra ajánlott stílusból, zenei korszakból kiválasztott zeneműveket (15 alkotás) megismerték, a halott műveket jellemző részleteik alapján felismerik.</p>
--	---

Ajánlott zenehallgatási anyag

W. A. Mozart: A-dúr klarinétkvintett lassú tétele
Frédéric Chopin: g-moll mazurka
Liszt Ferenc: Mazzeppa – részletek; XV. Magyar rapszódia
Felix Mendelssohn: e-moll hegedűverseny I. tétel - részlet
Antonin Dvořák: IX. Új világ szimfónia – IV. tétel (részlet)
Giuseppe Verdi: Aida – Bevonulási induló; Nabucco – Szabadság kórus
Georges Bizet: Carmen – Torreádor dal
Erkel Ferenc: Bánk bán – Keserű bordal; Hazám, hazám
Johannes Brahms: Akadémiai ünnepi nyitány – részlet
Robert Schumann: Gyermekjelenetek – Álmodozás
Richard Wagner: Tannhäuser - Nászinduló
Pjotr Iljics Csajkovszkij: IV. szimfónia IV. tétel
Claude Debussy: Gyermekkuckó - Néger baba tánca
Igor Stravinsky: Petruska – Orosz tánc
Bartók Béla: Négy szlovák népdal; Allegro Barbaro; Concerto: IV. tétel Intermezzo Interrotto
Kodály Zoltán: Székelyfonó – Rossz feleség ballada, El kéne indulni Fölszállott a páva – részletek a variációkból
Kodály Zoltán- Weöres Sándor: Öregek, Esti dal
Carl Orff: Carmina Burana – Ó, Fortuna
Krzysztof Penderecki: Hiroshima emlékezete
George Gerschwin: Porgy és Bess – Porgy dala (Az ínség nálam a vagyon...)
Jazz standard-ek
Új Pátria sorozat – Utolsó Óra (autentikus felvételek).
Népzenei revival legjobb felvételei